

KORRESPONDENT WARSZAWSKI i ZAGRANICZNY.

z Warszawy.

RESZTA SĄDU NAYWYWSZEGO APPELLACYINEGO

IZBY DRUGIEY.

Ustanowienie Regeſtrow Sądowych w Izbie Drugiej do Spraw do-
niey należących.

Regeſtra Sądowe takowe uſtanawiaia ſię.

1^{sz}y. Regeſtr Appellacyiny, w którym mieſćcio ſię
będą ſprawy drogą odwołania ſię od Sądow Mieykich, lub
Kommiſyow, Osob i Dóbr Mieykich dotyczących ſię, i przez
prozekucye, lub z odeſłania do Sądu przychodzące, tu-
dzież *Communitatum* Miast i Miasteczek Królewskich i Du-
chownych, z nadania Xiążdz dziedzicznych lub Królów po-
chodzących pod Prawo Ziemskie nie poddanych, także prze-
ciwko Magiſtratom, i nawzajem, iako też o rozpoznanie
Spraw o Dzieſięciny z gruntow Mieykich i Królewskich.

2^{gi}. Regeſtr *Pisci*, do którego należeć mają Sprawy
o rozpoznanie Przywilejow na Dobra, i o naturę Dóbr Kró-
lewskich, o exekucyą onych, o granice między Dobrami Kró-
lewskimi, a Ziemkiami, lub Duchownemi, o Dziſięciny
z gruntow Folwarcznych Staroſcińskich tudzież o Fundusze,
i wlaſności Mieykie z Staroſtami, Dzierżawcami, i Poſeſ-
sorami Miast i Miasteczek Królewskich, o pokrzywdzenia w
dochodach Publicznych ſkarbu, o Fundusze wszelkie i Kapi-
tały Edukacyi Narodowej; Na którym całkowitym Rege-
ſtrze, Osoby dwie z Adminiſtracyi Skarbowey wyznaczone,
za poprzedzonym wykonaniem przyſięgi, Rotą dla Alleſſo-
row Sądu tego wyżej wyrażoną, *ann* roce decyſya zasiadać
będą.

3^{ci}. Regeſtr *Injuriatorum*, do którego wpiſywane być
mają Sprawy dawniey w Kommiſyji Skarbowey, przez otrzy-
manie Kondemnaty lub Dekretu rozpoczęte, a nie ukończo-
ne; Naſępnie zaś Sprawy z handlu, tudzież o ſuminy z
wexlow wynikające, iako też o odmianę traktow, depaktacye
Kupcow w mowlowym i grobelnym, iſzczególnie drogą Ap-

pellacyi lub Prozekucyi od Sądów pierwszych Instancyi Mieyskich przychodzące.

4ty. Illacyiny, w któryu mieście się mają Sprawy o ważność elekcyi Urzędników Mieyskich, o niedopełnienia obowiązkow, lub przestępstwa z Urzędu przeciwno Urzędnikom, albo Offycyalistom Mieyskim, o wybicie z Dóbr, niemniej w sprawach wszelkich Kommissyow na grunt wymagających.

5ty. Regeſtr *Juris Colonarii* dla Spraw Włościan między Starostami, Dzierżawcami Dóbr, Królewskich, oraz Possessorami Dóbr Duchownych Prawu Ziemkiemu nie podległych, i między temiż Włościanami samemi, tudzież przez Appellacye lub Prozekucye przychodzących, jako też o Woytowstwa, Słutstwa, Wybraniectwa, Młyny, i tym podobne z kwestyi o grunta *Juris colonarii* wypływające.

6ty. Regeſtr *Directi Mandati*, do którego należeć będą sprawy za Rezolucyami Sądu wpływane, o zwałczenie bezpieczeństwa Sądu, lub osob w Sądzie zasiadających, oraz Offycyalistow Sądowych i Skarbowych, w miejscu, gdzie z Urzędu znajdować się będą. Także Kryminalne drogą Appellacyi lub Prozekucyi od Sądów Woytowskich przychodzące. Tudzież Kryminalne skarbu dotyczące się, o obrzywanie lub fałszowanie złota, lub monety, fałszowanie Sępla Skarbowego. Przy którym Regeſtrze, co się tycze Skarbu, Osoby od Administracyi Skarbowey wyznaczone, *cum voce decisiva* zasiadać będą.

7my. Regeſtr Dyſſydencki do spraw Dyſſydenckich, Konstytucyami Roku 1768. i 1775. obiętych, przy którego braniu, Assessorowie Dyſſydenckcy w równey liczbie z Assessorami Katolikami, i za poprzedzającym Przyſięgi Rotą dla Assessorow wyżej przepisaną wykonaniem, zasiadać mają.

8my. *Executionum* do spraw famych, dla zylkania Dekretow Eksekucyinych do Proceſſow i Dekretow, dawniey w Sądach Assessorickich, Referendarckich, Kommissyi Skarbowey i Edukacyinyey otrzymanych, jako też Kommissyow z Rekrryptow i Dekretow na gruncie zapadłych, nie appelowanych, i akceptowanych, a dotąd nieuſkuteczionych, które sposobem dawniey używanym, za poprzedzającemi Pozwanami otrzymywane być mają.

Porządek sądzenia ustanowionych wyżej Regeſtrow.

Regeſtrow wyżej wymienionym czas do obrania i sądzenia oznacza się, to jest:

Regeſtrowi Appellacyiny od dnia 1. do 15. a od 15. do dnia 21. Regeſtrowi Filci. — Zaś Regeſtrowi *Injuriatorum* od 21.

do ośmiatnich dni każdego Miesiąca, wyiawszy czas *juris Colonarii*, i Dyfidentkich poniżej przeznaczony.

Regestrowi *juris Colonarii* dla Włoscian od dnia 15. Lutego, do 15. Marca.

Regestrowi Dyfidentkiemu od 15. Marca, do ośmiatnich dni Miesiąca Kwietnia, jeżeli sprawy w tym Regestrze znowy-
dować się będą, i czas ten zabiorą; a w przypadku innych
wcześniej odładzenia, tedy na miejsce onego, czas ten Re-
gestrom innym, to jest: *Appellacyjnemu*, tudzież *Exce*, i
Injuriatorum, w dniach iak wyżej, do ładzenia oznacza się.

Regestrowi *Executionum* co Piątek. Regestrowi *Illacyjnemu* co Sobotą w każdym tygodniu. A *Directi Mandata*
co dzień przed wszystkim sprawami, byleby sprawa z on-
nego Regestru rozpoczęta nie była.

Sprawa z Regestru rozpoczęta, choćby zajmowała dni
innemu Regestrowi, iako wyżej przeznaczonemu, przed bra-
niem następującego Regestru, wprzod skończoną być powinna.

Nakoniec w braku wpisow w Regestrach, czas bra-
nia oznaczony mających, Regestr *Appellacyjny*, lub *In-
juriatorum*, za deklaracją Sądową na dni trzy wydać mianą,
do ładzenia brane będą.

Pozwy i Przypozwy.

Pozwy i Przypozwy do tego Sądu wydawane być mają
w języku Polskim, podług postanowienia Władzy Rządowej,
pod imieniem Najjaśniejszej Imperatorowej Wszech Ros-
yi, a czas pozwom od zeznania w Xiegach Ziemi, lub
Powiatu, albo Miejskich, gdzie Dobra srony pozwanej le-
żą, właściwych, czterotygodniowy. Za przypozwow, aby
tylko w jedneyże sprawie wydanym, dwutygodniowy ozna-
cza się. Takowe Pozwy i przypozwy na Blankietach pod
Pieczęcią Sądu swego, wyraz Orła i napis: *Pieczęć Sądu
Appellacyjnego Drugiej Izby: młocą*, lub *Ziemią* albo *Miej-
ską* względnie Osob użyć się mogąca, na papierze jednakże
płowanyin ceny grószu srebrnego, i przez piszącego Pozw,
lub sronę podpisane, legalnemi będą.

Wpisy.

W sporach, w których po Urządzeniu Władzy Rząd-
dowej dnia 18. Miesiąca Września Roku bieżącego wyłzłym,
Sąd niniejszy stanowiącym, odeślanie od Sądow Miejskich,
bądź *K miallyi* (szczególnych), lub dopuszczenie odwołania
do Sądu swego nastąpiło.

Wpisy bez przyzwoaw, aby tylko czas dwutygodniowy Dekretom upłynął, natychmiast do Regeſtrow przyzwoaw tych ſpraw przyimowane być mogą, do ſądzenia iednak nie przedzey, iak w dwa tygodnie od daty potwierdzenia teraźniejszy Ordynacyi: Sprawy takowe, ieżeli z perządu Regeſtra przypadną; wolane zoſtana; chyba żeby ſrony obie-dwie przez Memoryaly zgodnie rozładzenia ſwoich ſpraw, nawet przed wyiściem tego czasu dwutygodniowego doprzazaly ſię.

W ſprawach zaś, w których od czasu rozpoczęcia Sądow Mieyſkich, za Uniwersałem Władzy Rządowej, aż do dnia 18. Mieſiaca Wrzżſnia Roku tego, dopuſzczone zoſtały odwołania, lub odeſłania, Przyzwoawy na tygodni dwa przed przypadnieniem ſprawy wydawane, i wpisy nie przedzey, iak w tygodni dwa, po zeznaniu przyzwoaw, czynione być mają.

A co do ſpraw dawnieyſzych drogą odwołania ſię, lub przez Prokuracye do Sądow Aſſeſſorkich, Referendarſkich, Kommiſſyow Skarbowey i Edukacyney wytoczonych, w tych wſzytkich Pozwy na tygodni cztery wydawane, a wpisy nie przedzey, iak w tygodni dwa po zeznaniu Pozwa, w Regeſtrze czynione być mają.

W ſprawach nakoniec dotąd z dopuſzczonych odwoław, i odeſłania od Sądow pierwſzey inſtancyi, i Kommiſſyow ſzczegulnych, do Rezołucyi Sądu ſwego przychodzić mają-cych, termin dwutygodniowy do ſtawienia ſię ſronom w kómparycyą Dekretu wchozącyim przeznacza ſię, i czas do czynienia wpisu nie przedzey, iak dwa tygodnie od Aktu Dekretu determinuje ſię.

2do. Wpisy wſzelkie mają być przez Regenta Sądowego przyimowane w Regeſtra oprawne, w których karty będą policzone, zanumerowane, i przez Prezesa Sądu ſwego z wyrżeniem wieloſci kart na końcu podpisane. Na iedney ſronie karty liczoney, ieden tylko wpis zrobiony być powinien, do uczynienia, którego ma być od ſrony oddany Dekret, zachowanie terminu zawieraiący, lub Extrakct wy-danego Pozwu, z którego nie przedzey wpis przyiety być może, aż onemu czas wyżej oznaczony uplynie. W wpiſach ma być wyraźony Powod i Pozwany, a gdy więcej Osob w Pozwach lub Dekretach umieſzczonych znaydowac ſię będzie, wſzytkie wpisane być powinny, także treść ſprawy Pozwem obięty, i przy końcu tego wpisu, kiedy ieſt czyniony, dzień i Mieſiac wyraźony być ma.

3do. Summariyſze Dokumentow przy podaniu wpisu, w ſprawach do Sądu ſwego *ex crudo*, nie z odwołania ſię, lub odeſłania przychozących, zaraz w Kancellaryi kładac

się powinny, a biorący z przeciwney strony za rewersem ten-
że summaryusz, naydaley w tydzień swój summaryusz do-
kumentow nawzajem złożyć tamże powinien, kóre Regent
przy podaiącym natychmiast, z wyrażeniem dnia, miesiąca, i
roku onych podania i wzięcia podpisze.

Sposob postępowania w Sprawach i o Proceście.

1mo. Akcessorya wszelkie, jako to: dostateczność ple-
nipotencyi, właściwość rejestru, legalność pozwu, przyzwoi-
ność sądu, przypozwanie z potrzeby sprawy wypływające,
przed dekretem oczywistym rezolwowane być powinny. Roz-
wiązanie zaś powodztwa, i akcyi za samą sprawę, nie za
akcessoryum rozumiane będzie.

2do. Wszelkie dekreta i rezolucye sądowe; tudzież
wpisy i zadyktowanie kondemnat, w ięzyku Polskim pisane
być mają.

3tio. Przy dekretach oczywistych i zaocznych, jako
kończących sprawę, ekukcyja onych przepisana być ma.

4to. W sprawach *ex crudo*, lub z prozekucyi przycho-
dzących, Kommissyi, inkwizycyi, kalkulacyi, lub weryfika-
cyi wymagających, po otrzymaney iedney kondemnacie, na
drugim terminie z pozwu prawnie wydanego, dekret zaoc-
zny z odesłaniem sprawy po dopełnienie na grunt następo-
wać ma, który stanowić będzie zupełną konwikcyą.

5to. W sprawach cywilnych *ex crudo* przychodzących,
które odesłania na grunt niepotrzebują, po otrzymanych z
pозwów prawnie wydanych dwóch kondemnatach, a zaś z
prozekucyi, lub dozwoloney appellacyi, po otrzymaney ie-
dney kondemnacie na następującym terminie z pozwu prawnie
wydanego, dekret zaoczny na stronie niestawiającej nastąpi,
i ten zupełne przekonanie stanowić będzie.

6to. W sprawach zaś kryminalnych *ex crudo* przycho-
dzących po dwóch otrzymanych infamiach, na trzecim ter-
minie dekret zaoczny następować ma, i ten będzie zupełną
konwikcyą.

7mo. W sprawach z dopuszczoney appellacyi przycho-
dzących, jako i w sprawach konkursowych, w sądzie miey-
skim, lub Kommissyi, albo kondeksenysy sądzoney, zaraz na
pierwszym terminie dekret zaoczny nastąpi, który zupełną
będzie w sprawie konwikcyą.

8vo. Dekreta zgodnie umowione, nieszkodzące trzecio-
mu, przez strony osobicie stawiające, lub plenipotencyi, spo-
sobem w prawie Seymu Grodzieńskiego, o Trybunatach prze-
pisany otrzymywane być mogą i powinny.

gno Kondemnaty tylko na tych osobach, lub zgromadzeniach, które prawnie pozwami wydanemi, i wpisami są obciążone, utrzymywane będą.

Imo. Jeden dekret oczywisty w tym sądzie zapadły, kończyć będzie prawe na zawsze, i mieć moc niewzruszoną. Dla czego nikomu od dekretu sadu tego odwoływać się, ani sad wi odwołania się konnotować, oraz pozwów w kancelaryach wszelkich o podniesienie przyjmować, pod karami w prawie przepisanemi nie będzie się godziło.

Imo. Dwa dekreta zaoczne, po przewidzionej prawney i dostateczney konwikcyi zapadłe, też samę moc, i w wagę mieć będą, co i dekret oczywisty, a takowe dekreta wzruszający, karze prawem Sęymu Grodzienkiego przepisanej podpadać, i wydatki wszelkie po takowych dekretach złożone nad rzeczyć ma. Exekucya zaś tychże dekretów sposobem w prawie przepisanym, następować będzie.

Obowiązki Pisarza.

Ma być przysięgłym, *cum voce informativa* w sądzie zasiadać, przytomność sędziów na sejwach, oraz godzinę przyścia każdego z Assessorów, w xiędze osobney dziennik na to porządzoney wpisywać, sentencyonarz, akta, i protokół sądowe, porządnie i bezpiecznie utrzymywać, dekreta słownie z sentencyonarzem w Polkim języku pisać, napisane z rozkazu sadu czytać, i te żądający sironie z podpisem swym i pieczęcia za opłatą do skrzynki złotego jednego od ałtusa, i za papier sielowany grosz siebiny, oraz przycisnienie pieczęci po głoszy lżeść wydawać, i nad kancelaryą wierzchni mieć dozór. Pieniądże zebrane za wydawane ekstrakty dekretów i rezolucyi, do skrzynki, na końcu każdego miesiąca komportować, seryarz dekretów i rezolucyi sądowych, aby na końcu dekretu był przyłączony, każdy też oż o tokułu, aby były numerowane, będzie miał bacznosc. Tenze protokół dekretów do podpisu Prezelowi i Assessorom na końcu każdego miesiąca podawać ma.

Rota przysięgi dla Pisarza.

„Ja N. przysięgam &c. Iż mając sobie naznaczoną, za trzymanie pióra w sądzie tym appellacyjnym pensyą ze skarbu publicznego, tą iedynie kontentować się będę, za płaty z sobą pretendować, ani przez siebie, ani przez subordynowane osoby, tak w podatkach, jako i innych wydatkach wymagać nie będę: kancelarzyflow pod moją dependencyą będących, aby na opis prawa depaktować

niewazyli się, zwłoka ekstradycyi i ub innemi wynalazkami
 więcej niewymagali, nad należność niebrali, baczność fu-
 rowa mieć będą, a zebraną za wszelkie ekstrakty wydawa-
 ne perceptę, do skrzynki na końcu każdego miesiąca odda-
 wac będą, wszystkie kontrowersyjne sron, z summaryuszów i
 treści dokumentow przez srony podanych, istotnie do de-
 kretow wpisywać będą, prezencją sędziow zasiadających
 sprawiedliwie i pilnie zapiszę, *notum informativum* wiernie
 dawać będą, praktyk żadnych, lub interesowania w sprawach
 czynić nie będą, sekretu izby nie wydam, i wszelkie ob-
 wiązki urzędu pilarza, wedle Boga i sumienia odbywać
 będą. Tak mi Boże domoż &c.

Obowiązki Regenta.

Ma równie być przysięgłym, w przypadku choroby Pi-
 larza miejsce i wszelkie obowiązki jego zastąpić, być zawsze
 przytomnym sessji m sądowj; Registra sądowe porządnie
 utrzymywać, i wpisy do nich z relacji pozwow sobie poda-
 nych, lub dekretow termina zachowane mających, podług
 przepisu wyższego za opłatą po złotemu jednemu od wpisu
 przyjmować, każdego miesiąca do skrzynki oddawać, wypisa-
 ne z nich wokandy z podpisem swoim przed izbą sądową, do
 wolnego żądającym czytania wystawiać. Protokół kondemnat
 utrzymywać, każdą kondemnatę z aktykacją terminu w ten-
 że protokół wpisywać, i nie wpiśód kondemnaty, aż po
 wpisaniu w protokół z inferowaniem terminu, ekstraktami
 sronom żądającym, także i ekstrakty wpisow z podpisem
 swoim za opłatą do skrzynki złotego jednego od arkusza wy-
 dawac, od przyłożenia pieczęci sądowey na dekreta i wszel-
 kie ekstrakty, (która przy Regencie zostawać ma) po izeszć
 groszy do skrzynki, a nie więcej wymagać, i tę zebraną
 od ekstraktow, wpisow, i pieczęci należytość na końcu ka-
 żdego miesiąca do skrzynki komportować i z nich rachunek
 oddać, seryarz dekretow na końcu protokolu dia listwielize-
 go wylzukania spisać, i zlecenia od sądu wiernie i pilnie
 wykonywać obowiązany będzie, kancelarzykow w przy-
 zwoitym mieć dozorce.

Rota Przysięgi Na Regenta.

„Ja N. przysięgam &c. Iż w przypadku zastępowa-
 „nia pilarza, wszystko to, co do urzędu pilarza jest przy-
 „wiązano, i przysięga jego obęto, wiernie i pilnie dopeł-
 „niać i odbywać będę, nad archiwum i kancelaryą pilny
 „dozor mieć będę, a mając powierzone registra do przyimo-

„ wania Spraw wszelkich wpisow, sam swoią ręką ons, nie
 „ na kartki, ale zaraz w Regeſtr *per extensum*, i z wymie-
 „ niem Powodów, Pozwanych, i Przypozowanych, z wy-
 „ pisem o co rzecz ma do Sądu przchodzie, z Pozwów
 „ autentycznych, i Dekretów terminu zachowane mających,
 „ tym porządkiem, iak mi podane będą, pilnie i wiernie
 „ pod Numerami, bez żadney zwłoki wpisywać będę, i na
 „ każda rekwiżycya potrzebiującego one wydam; od których
 „ wpisow i pieczęci, oraz Extraktoſ nad uſługę Ordynacyi
 „ wiecey brać nie będę, i przy tey ſtraży Regeſtroſ, aby
 „ ſię iakie nie działy inkonwienieny i fabrykacye, pilnoſć,
 „ i należytą oſtrożnoſć zachować, niemniej, aby Prawo
 „ oſtatniego Sejmii Grodzienkiego Tit. Trybunał Keronny,
 „ w § 6. i 26. uſtanowione, we wſzytkim dopełniane
 „ było, pilnie preſtrzegać będę. Tak mi &c.

Obowiązki Inſtygatora.

Inſtygator Sądowy ma być przyſięgłym, a przed wy-
 konaniem przyſięgi, powinien złożyć kaucyą doſtateczną,
 której rozpoznanie i przyjęcie, do Sądu należy, na Sądach
 zawsze być obecnym: adiudicata od ſtron lub ich Plenipo-
 tentow Dekretem przysadzone odbierać, tychże Regeſtr po-
 rządny utrzymywać, z nich na końcu każdego Mieſiaca przed
 JWW Delegowanemi i Ofobą od Adminiſtracyi Skarbu Pu-
 blicznego wyznaczoną rachować ſię, Retenta na Delatę do
 exekucyi podawać, czynić w imieniu ſwoim z rozkazu Sądu
 w ſprawach beſpieczeńſtwa tegoż Sądu tyczących ſię, i Kry-
 minalnych, Wokandy Wpisow z każdego Regeſtru wypisane
 Woźnemu do przywołania ſpraw dawać, papier, kałamarze,
 pióra, ſwiece, iak do potrzeby Izby Sądowej i Kancellaryi
 utrzymywać; zebraną perceptę z grzywien od expenſy zby-
 wającą, za rezolucyami Sądu do Kaſy generalney Skarbu
 Publicznego oddawać. Dozor nad Woźnemi, aby obecnie i
 tężewo przy Sądach znaydowali ſię, i ochędoſtwa Izby utrzy-
 mywali, zachowywać, oraz wszelkie zlecenia Sądu, pilnie i
 wiernie dopełniać ma.

Rota Przyſięgi Na Inſtygatora.

„ Ja N. Przyſięgam &c. Jako wszelkie Adiudicata
 „ prawem przepisane, i Dekretami przyſadzone od ſtron lub
 „ ich Plenipotentow, do ſkrzynki sądowej wiernie odbierać,
 „ Regeſtra tychże adiudicat, oraz z nich wydatku potzę-
 „ dnie utrzymywać, zebraną perceptę i od expenſy zbywa-
 „ jącą, do Kaſy generalney Skarbu Publicznego oddawać, Re-

Regenta z admissat u stron zaiegające, do ekzekucyi sprostawa, wiedliwie podawać, oraz wszelkie zlecenia Sądu, wiernie i pilnie wykonywać będą, tak mi Panie Boże dopomóż &c.

Obowiązki Kancelaryjstwow.

Ci mają ciągle w Kancellaryi być przytomni, Dekreta i wszelkie Rezolucyje Sądowe przepisywać, oraz onych ekstrakty żądającym porządnie z korektą, i bez zwłoki wypisywać, opłat żadnych od wypisywania nie wymagać, zgoła rozkazom Sądu, i dyspozycjom Pisarza, lub Regenta pododdaleniem od Kancellaryi za domieszeniem, Sądowi być posłusznymi.

Obowiązki Woznych.

Wozni Sądowi przysięgli być mają, zawsze przy Sądach obecni, z rozkazu Sądu wpisy spraw z Regestrow Sądowych na Wokandy wypisane, oraz Sądy przywoływać i odwoływać, ochędoftwo w Izbie Sądowej utrzymywać, trzeźwość, spokójność, i obyczajność zachowywać, wszelkie rozkazy Sądu, lub przez Sąd Instygatorowi zalecone, a przez tegoż Instygatora onymże domieszone, tudzież wszystkie powinności Woznego właściwe, i z przepisu Prawa przynależące, wiernie i sumiennie wykonywać powinni będą.

Rota Przysięgi dla Woznych.

„Ja N. Przysięgam &c. jako Sądowi we wszystkich jego rozkazach do mnie ściągających się posłuszny będę, też rozkazy i Rezolucyje Sądowe mnie do położenia lub oznajmienia stronom od Sądu zleczone, tymże że stronom bez żądania od nich opłaty oddawać, i do najbliższej ich wiadomości, iaka tylko z mey strony dopełniona być może, donosić, oraz zeznania położonych, i oznajmionych bez żadney przewłoki najwierniej czynić, wezwany od stron, opłaty nad przyzwoitość wymagać nie będę, zgoła wszystkie powinności Prawem przepisane, najściśley pod odpowiedzialnością Sądowi z Osoby i majątku mego dopełniać obowiązuję się. Tak mi &c.

PALESTRA.

zmo. Składać się będzie z Adwokatów, zdatność i wiadomość Prawa mających, i w którymkolwiek Sądzie Krajowym Najwyższych i Pierwszych Instancyi Miejskich przysięgłych, pod żadnym zarzutem powołania swego tyczącym

się nie zostających. Dla wiadomości jednak o Osobach Pa-
lestrę składających, Iporządzona będzie Xiega, do której
życzący mieć sobie dozwoloną stawania w Sądzie Appella-
cyjnym Drugiej Izby wolność, podawać się powinni, a Pi-
sarz, lub miejsce jego Regent zastępujący, każdego, który
tylko ekstrakt wykonany przez siebie, w wyżej wymienio-
nych Magistraturach na Patronizacyą Przyięgi, tudzież od-
dzielne Zaświadczenie Sądu, w którym obronę Spraw utrzy-
mywał, lub w niemożności tych mienia, od Pisarzew usła-
tych Jurydykcyi, o zdatności i obyczajności złoży, w tęż
Xiege z wyszczególnieniem Imienia i Nazwiska podającego
się, oraz daty przyięgi i Zaświadczenia wpisze. Do dopeł-
nienia czego czas dwa tygodnie naznacza się, Jurydycyce zaś,
i Pisarze usłałych subseliow pod odpowiedzialnością wiernie
zaświadczenie o zdatności i obyczajności dawać są obowią-
zani. — A Patrona dla Osob prawdziwie ubogich z kolei
zapisanych w Regestrze, dawać Sąd będzie.

2do. Przychodzić więc mają stawiający do Sądu z wszel-
ką do Spraw gotowością, i wcześniej, aby Sąd dla nieprzy-
tomności Palestry, w oczekiwaniu oneyże przybycia, czasu
na próżno nie trawił, a strony oczekujące rozsądzenia spraw
swoich, nie ponosiły daremnych na dłuższe w miejscu Są-
dow zatrzymywania się wydatków.

3to. Zapisana tym sposobem w Xiege Palestra, zоста-
wać będzie co do obowiązków swoich pod Zwierzchnością,
Władzą Dzorczą, i Jurydykcyą Sądu Appellacyjnego Dru-
giej Izby, i tej Palestry wszelkie zdróżności i przestępstwa
Sąd karać, oraz niezdatnych, a *Patrocinio* oddalać mocen
będzie.

4to. Każdy stawiający i czyniący obronę w sprawie
przyiętej, powinien Summariusz z rzetelnym wyluszcze-
niem istotney treści Dokumentów, wprzód przy czynieniu
wpisu w Kancellaryi złożony, i stronie komunikowany, tu-
dzież Indukty, Konkluzye, i Illacye z podpisem strony, ie-
żeli obecna będzie, iako też i swoim do Sądu na piśmie po-
dawać, i po przeczytaniu onych a Pióra złożyć, w czym
wszystkim zachowywać mają iasność wyrazów, unikać mię-
szania przypadków i przykładów, oraz cytowania Praw do
rzeczy nie stosownych; wystrzegać się słów ofrzych i dotkli-
wych, powagę Sądu i wzajemną stawiających delikatność, i
sławę stron obrażających.

5to. Przyiętej raz obrony sprawy, żaden z stawiają-
cych zrzekać się, ani od niey odstępować, a tym bardziey
od drugiey strony w teyże sprawie stawać, rady dawać, na
konferencyach strony przeciwney znajdować się nie może,
i nie powinien. Dla zapewnienia adjudikat do Skrzynki z

przepisu Prawa należących, każdy z stawiających w sprawie, w której strona nie jest w Sądzie obecna, dopomnieć się *radimonium* jest winien, a w przypadku nie wzięcia *radimonium*, stawiający równie jak sama strona, na delatę do exekucyi za adjudicatą podany będzie.

6to - Któryby z Palestry przez niedozor i nie pilność swoje skondemnować stronę dopuścił, lub dał upaść w sprawie, zdradę, albo kundukt z stroną przeciwną na szkodę swojego Pryncypala uczynił, winien będzie odpowiedzieć stronie za wszystko, i z rejestru Palestry na zawsze wyłączony zostanie.

7mo Wolno także będzie każdej stronie do sprawy swojej podać na piśmie przymowienie się, zachowując się w wszelkiej skromności, i bez urazy Sądu i stron podać, i to Sądownie przeczytać.

Które to urządzenie przez siebie uczynione, Sąd Appellacyjny Izby Drugiej do potwierdzenia Władzy Rządowej oddaje. Działo się w Warszawie w Pałacu Krańskich zwanym, dnia 25. Mca Października Roku 1795.

Tomasz Pruszk Prezes Sądu Appellacyjnego mpr.

Piotr Zbroński Afeesor mpr.

Jan Węgierski Afeesor mpr.

Cyprian Sowiński Afeesor mpr.

Stanisław Kuszewski M. K. Afeesor mpr.

Ordynacją niniejszą przez Sąd Appellacyjny Izby Drugiej ułożoną we wszystkich Punktach utwierdzam, zachowanie oney, tak temuz Sądowi Appellacyjnemu Izby Drugiej, iako też Jurzydykcyom, których Dekreta pod rozpoznanie tego Sądu, i stronom w sprawach swoich przycho-dzącym zalecam. A dla doyscia do wiadomości powszchney, też Ordynacją do druku, i do Gazet podaną w Exemplarzach drukowanych do Kancellaryi Ziemičkih i Mieykich rozdaną mieć chcę. Dano w Warszawie dnia 25. Mca Października 1795. Roku.

BUXHEWDEN, mpr.

WIADOMOSCI ZAGRANICZNE.

N I E M C Y.

Z Kolonii dnia 21. Paździer: Lubo zupełnie prawie Francuzami jesteśmy otoczeni, i co

godzina od armii nieprzyjacielskiej nowi zbiegowie przybywaia, dowiedzieć się atoli dotych czas niemożemy nic pewnego względem istotney przyczyny niepojętej Reysterady liczących woysk Republikańskich, zwłaszcza wszędzie triumfujących. Cała odpowiedź, którą powziąłem od iednego Officera była następująca, bieżąca Armia, choć się cofa.

Mieszkańcy tuteyscy mocno są zatrwożeni, sklepy kupieckie są pozamykane, a Obywatele bombardowania lękają się. Z tey przyczyny swe ruchomości pakują. Między wziętymi z Düsfeldorf do Neufs zakładnikami znajduje się Minister Elektora Palatyna Baron Hompesch. W Mühlheimie Francuzi PP. Hees i Bartholdy, a w Dietz tamczennego Opata Prior wzięli za zakładników.

Z *Grimlinghausen przy Neufs 21 Października*: Statki, które przy Bonn służyły do przeprawy przez Ren, dziś tu są przeprowadzone. Znajwiększym pośpiechem tu z nich most zrobiono, przez który Artyllerya ma być przeprowadzona do Düsfeldorf.

Z *Heppenheim d. 21. Października*: Już Artyllerya do oblężenia przybyła przed Mannheim. Podług wszelkich okoliczności młarkować można, iż Austryacy znajwiększą usilnością działać chcą przeciwko temu mieyscu. Lecz i Francuzi niespią z swojej strony. Czynią bowiem przygotowania do silnego oporu. Woysko ich przed Mannheimem ustawnie się wzmacnia. Pogłoska więc iakoby most pomiędzy tym Miastem i Reinschance był zniesiony, zupełnie jest fałszywa.

Z *Thal przy Frtecy Ehrenbreitslein d. 22. Października*. Tego wieczora Francuzi ieszcze trzymali swe szance, i Tete de Pont z tey strony Renu przy Neuwied. Atoli czynią Austryacy przygotowania do wyrugowania ich z tego mieysca.

Z *Wyższego Renu d. 24. Października*: Główna Kwatera Generala Wurmser ieszcze jest w

Sockenheim o milę od Manheimu. Między Officera mi Austriackimi, którzy w bitwie dnia 18. Października polegli, znajduje się syn Generała la Tour i Kaptan Simon, a Major Simitsch z Freykorpusu Michałowicza ciężko zolał ranny. Pułkownik Walsch z Regimentu Gemmingen ranny także, w niewolę jest wzięty. Pod samym Generałem Wurmsereim ubito konia

W Dniu 24 Września, Generał Francuzki Dufour w niewolę wzięty, iaz jest wymieniony.

Główna kwatery Armii Rzeczypospolitey nad Reńskiej i Mozelli teraz jest w Langenkandel w środku Armii. Pichegru i Merlin bardzo często przyjeżdżają do Manheimu. (Wiadomości zatym o ich do Paryża wyjeździe i o wzajemnym oskarżaniu się od prawdy są dalekie.)

Z Wesel dnia 24. Paździer: Dnia 22. zrana słyszano tu mocną kanonadę od Düsseldorf. Jedni twierdzą, że tameczny Kommandant znalezione w tym Mieście żelazne armaty kazał probować, inni utrzymują, iż to jest czyniony manewr dla wiadomienia Austriaków posuwających się, że dostatecznie są opatrzeni Republikanie w Artylleryą.

Pewny z Dusseldorf tu przybywszy, zaręczał że Francuzi mają w tym stanowisku do 8000. ludzi, i że Austriacy jeszcze są o cztery mile od tego miejsca.

Okolo Carlstad robią Francuzi obszerną Fosę czyniąc okop. Wielkie przytym baterye sypią. Zawczora okolo godziny 10. zrana, ostatnie Francuzkie forpoczty, z Deutz cofnęły się za Ren, i most pływający na tamtą stronę sięgnięto. Przed południem okazały się Austriackie patrole, które się aż ku Mühlheim rozciągnęły. Francuzi to miejsce rano opuścili. Wszystkie statki Republikanie ściągali na swój brzeg, a co niemogło być przewiezionym, zniszczono.

Od Rzeki Menu d. 24. Październ. Lubo rozmaite rozchodzą się pogłoski o porażce Francuzow, atoli gdy do tych czas nie ma urzędowych doniesień, ręczyć za nie, iako by prawdziwe były, trudno się odważyć.

Z Berlin d. 29. Październ. Chrzczeń urodzonego Syna Xiążęciu następcy tronu Pruskie o wspaniale odprawił się tu dnia wczorajszego Z przytomnych, Król Jmsć, Królowa wdowa, Xiążę Henryk, i ca a niemal Królewska armia, a z nieprzytomnych N. Imperatorowa Rossyjska, Cesarz Jmsć, Król i Królowa Angielska, i Xiążę panujący Brunswicki byli kmiotkami. Imie niemowlęciu dane Fyderyk Wilhelm.

Wczora miał pierwszą audyencyą u Króla Jmsci Jmsć Pau Caillard Minister pełnomocny Rzpltey Francuzkiej.

F R A N C Y A.

Z Paryża d. 17. Października. Zawierają się w Monitorze z okoliczności tryumfu ostatniego Konwencyi reflexye wcale osobliwsze, których damy tu wypis, nie pozwalając sobie do nich przydawać naszych uwag, lubo wiele z nich mogłyby objaśnione być łatwo.

Wielkie przydane jest zwycięstwo do nie zliczonych Rzpltey tryumfów Armata, która 10. Auguston zburzyła, z tegoż samego Pałacu wypadła na Royalistów i uporowych śmiałkow zniosła, którzy usiłowali podźwignąć despotyzm i ugruntować na pobitych ciałach Reprezentantow ludu czyli na obrońcow oyczynny trupach. Sierc Rzpltey.

Niechże Anglia, która w tym podobno momencie składa sobie powinszowanie wzwiedzoney opinii, a którą potrafiła wnieść mi d y nami domową wojnę, niech się cieszy daremnie z mniemanego Konwencyi pogrzebu, niech ziera ies cze raz godne swych czynow zyki w nadrodę wszystkich swych gwałtow i połamanych praw ludzkości.

Bez wątpienia żałując złota, które tak nikczemnie jest roztrwonione, będzie sobie dawała ta nieprzyjaciółka w poprzód swych porażek applauzy, że 13. Vindemiare (5. Pazdziernika) rozlana jest krew, niech drga iey serce z radości, albowiem ta krew jest Francuzow.

Oto dokąd zmierzały dwóch lub trzech nikczemników z sekcji *Niechże i tak będzie*, ale niech krew wytoczona tylu Obywatelów spadnie na głowy zbrodniarzy tego okropnego potoku sprawcw. Oni to, oni sami zhańbili i krwią spluskali, nieszczęśliwy Paryż. Oni to oszukując i fanatyzmem uwodząc duchy nieostrożne, oni wzywając przez naysuchwalszy bunt całej energii Reprezentacyi Narodowej, całej dzielności Rządu, oni naysgrawiając się i pierwsi Republikańskie atakując Woyfka okryli smutną żalobą niezmierną liczbę familii, która to haniebna rozprawa kosztowała tylu Obywatelom Oycy, Syna, Oblubienicy! Oh! iakże oni są winni w oczach współczesnych! iak haniebni w oczach zadziwioney potomności! Lecz ieśli zwyciężyła Rzplta, potrafi też i korzystać ze swego zwycięstwa! Jużemy postrzegli iaka jest niespokoyność dobrych niektórych Patryotow. Zdawało się nam, że boją się zwyczajnego losu, który pospolicie rewolucyom towarzyszy, aby mocniejsza strona przeciwko słabszey niepowstała mściwą ręką, gdy się naysczęściej miesza interes prywatny do publicznego Rzpltey, i gdy się do chwaly Reprezentacyi narodowej, przyłącza pospolicie egoizmu podła niechęć. Wszakże fyszemy konwencyą która woła.

(*Reszta w przyszłym Nre.*)

S Z W E C Y A.

Z Sztokolmu d. 18. Pazdziernika. Czynią tu wielkie przygotowania na dzień 1. Listopada, którego zacznie Król nasz Rok 17. Podług Testamentu Gustawa III. Regent powinien dla młodego Dziedzica, gdy tego wieku dóydzic, oblubienicę wybrać.

Mniemanie jest, że w tym dniu ogłoszenie takowe nastąpi. Publiczność in. mówi, że Xiężniczka Ludwika Sarotta de Meklemburg Schwerin Córka starsza Xcia panującego ma być przeznaczona.

Nowy Poseł Rzpltey Francuzkiej do tuteyszego Dworu P. Rivals 7. dnia Pazdziernika u Króla i Regenta miał pierwszą audyencyą, a dnia 9. prezentowany był Królowey wdowie.

W Ł O C H Y.

Z Medyolanu d. 24. Pazdziernika. Wnocy z 18 na 19. General Argenteau otrzymał ordynans atakować nieprzyjaciela równo zedniem. W Rocc Carollo przy Sambuc zaczął się atak o godzinie 5. z rana, lecz Francuzi silnie odparli nacieraających rażąc tegim ogniem Austryaków. Większą by ieszcze nierównie uczynili kłękę gdy by 4ry kompanie Nadasiego nie sukurs waty pokonanych a a strata Austryacka w zabitych i rannych wynosi do 416. Francuzów zaś niewiadoma.

D O N I E S I E N I A.

W Drukarni Korrespondenta wyszedł z pod Prasy Kalendarz Gosp. darski na Rok 1796. Cena Zł: 1. gr. 15.

Obwieszcza się Publiczność, iż Dnia 7. Mca Listopada, to jest w Sobotę, Urząd Ławniczy M. W. w Pałacu JO. Xcia Jablonowskiego Kaszt. Krakowski przy Ulicy Senatorskiej pod Nrem 462. odbywać będzie Aukcyą o godzinie 2giej z południa na Karetę na Rysorach, Konie, Szory, i Sprzęty Stajenne.

Donosi się, iż do Handlu Kupca Rore pod Nrem 455 na Krakowskim Przedmieściu nadeszły świeże Hollenderskie Ostrzygi.

Jakob Łukasjak ze Wli Wypychy Dziedzicznych Franciszka Madalskiego Cześnika Ziemi Nurckiej, w Ziemi Nufkiej. w Powiecie Kamięńczykowskim, Parafii Pniewskiej leżącej, lat mający 38. wzrostu wysokiego, twarzy ściągłej i przystoyney, nosa ściągłego, piegowety, oczy błękatne, włosy białawe, uciekł od żony Rok dziewiąty temu z obawy kary za złodzieystwo, które wielokrotnie popełniał. Żona porzucona tegoż. Jakoba, ktorey trafiła się iść w powtórne małżeństwo, uprasza, iesliby kto wiedział o żywym lub umarłym wspomnianym Jakobie, ażeby do Kantoru Korrespondenta donosił.

KORRESPONDENTA

WARSZAWSKIEGO I ZAGRANICZNEGO.

W Sobotę d. 7. Listopada R. 1795.

FRANCYA.

Z Paryża dnia 19. Październ: Gdy się Konwencya dnia 15. Paźdz: wieczorem uformowała w tajną Deputacyą, ledwie się aż w nocy o godzinie 12. rozeszła. Tallien różnych z pomiędzy Reprezentantow obwiniał, a między innemi następujących: Lanjuinais, Boissy d'Anglas, Henri, Lariviere, Lesage i Pelet; ci jednak zupełnie się usprawiedliwili. Przeciwno zaś Rovere i Saladin, dekret zapadł, aby aresztowani byli iako dowodczy spiskowych, którzy tak niezgody wzniecać między Konwencyą i Obywatelami, iako i zamiarom Familii Ludwika XVI. dopomagać usiłowali.

Głoszą teraz w Paryżu, iż Jakobini tajnie mi byli podżegaczami buntu wynikłego na dniu 5. c. m. którzy pod pozorem sprzyjania Royalistom, użyli chytrze tej sprężyny dla podwignienia znowu partyi Jakobińskiej.

Na Sessyi dnia 16. Października, dwóch Partyotow z Zachodniey Sekcyi stanęło przed Konwencyą, którzy zanieśli skargę, iż tey Sekcyi Obywatele od Zgromadzenia Pierwiaszkowego wyłączeni zostali, iako Terrorysty. W Petycyi przeto swoiey domagali się, aby zgromadzenia elekcyjne w Paryżu zkasowano, gdy te Sekcyje nie wotowały na mianowanie Elektorow.

Meaulle popierał tę prozbę na fundamencie, że Członki przeszłego Zgromadzenia elekcyjnego przemocą wszystko działały, ich projekta, mó-

wił on, są wiadome. Trzeba wiedzieć, że jeśliby się kto im chciał sprzeciwić, tedy zaraz wystawią Kompanie zwane Słońca i Jezusa (*) i uorganizują okropną Sgo Bartłomieja noc (**) przeciwko Parryotom. Wielu Deputowanych popierało Projekt *Meaulles*.

Rzekł *Daunou*: Gdyby niektórych Obywateli wyłączenie, operacyom pierwiastkowych i elekcyjnych Zgromadzeń, moc i walor odjąć mogło, tedyby nigdy reprezentująca Forma Rządu miejsca nie miała, ponieważ nikt nie zdoła tego dokazać, gdyby się tak wszyscy na jedno zdanie zgodzili, aby choć jedno zgromadzenie pierwiastkowe od powszechności nieodstrychnęło. A nawet, gdyby znaczna część zgromadzeń pierwiastkowych przeciwko prawu postąpiła, tedyby ciało prawodawcze mogło ich operacye uznać za nieważne. Lecz zgromadzenia elekcyjne składają się z różnych elementow, a że jedno z nich jest naganne, nie idzie zatym, gdyby wszystkich czynności być miały nieważne. Gdybyśmy chcieli rakową rządu naszego przyjąć zasadę, tedybyśmy wprowadzenie konstytucyjney formy odwlekli Bóg wie na kiedy, co iednak nie może być przewleczono za 27. Października bez wielkiego Rzplitey niebezpieczeństwa. Pomniycie na to, żeście wota Zgromadzeń pierwiastkowych Parryzkich względem Konstytucyi i Dekretu o dwóch

(*) Bandy totarów, iedna przezwawszy się kompanią Słońca, druga Jezusa, w okolicach Awenionu, Karpentoraktu, Aix, i Grenoble, roku przeszłego wiele popelniały zbrodni, które po długich utarczkach, nakoniec od woysk Republikańskich są rozpedzone.

(**) Noc S. Bartłomieja pamiętna straszną rzezią za panowania Karola IX. R. 1572. Parryż krwią był zbroczony wycięciem Protestantów, zginęło pod ów czas do 6000. ludzi.

trzech za ważne przyjęli, więc nie możecie żadną miarą mianowanie ich Elektorow uznać za nieważne. Zważcie to dobrze, iż momenta zdarne do wprowadzenia Formy Rządu, rzadko się kiedy trafiają. Urońmy tylko szacowną terażniejszą porę, już-ci po nas, i po naszej Rzeczypospolitey. Czy znajdziemy kiedy podobną chwilę? Jeśli Konstytucya w dniu 27. Października nie będzie w zupełney czynności. O! Rzeczypospolitoy, jużes pewnie zginiona! (wielkie słyszeć się dały oklaski w sali. Trybuny zaś milczały.) Żądam, aby Konwencya przystąpiła do dziennego porządku.

Baudin donosi, że *Deputacya* *Beśpieczeństwa* tego poranku jednego z spiskowych w posród zgromadzenia elekcyjnego aresztować kazała.

Daunou tak więc mówił dalej: Chcecież przyjąć prawidła pociągające za sobą okropne skutki? Lubo z iedney strony wykroczyły elekcyjne Zgromadzenia, iednak z drugiej strony przybywają do Paryża nowi *Deputowani*, którzy znajdując *Konwencyą* w miejscu *Prawodawstwa*, pewnie osądzą, iż tak dobrze, iako i my obrani są za *Reprezentantow* ludu. A gdy złość przemiesza się do tego, i gdy pod ów czar będzie godzić na nieważność przyjęcia *Konstytucyi*, oraz i *Dekretu*, rozgłaszać pewnie będzie, że nieważne są *sgromadzenia* elekcyjne, a zątem, że i *pierwiastkowe* *zgromadzenia* cale nie nieznaćzą. *Zadnego* bowiem nie widzę *środka*, któryby różnił *prawność* *pierwszych* *operacyi*, od *prawności* *elekcyi*. a tak *popadlibyśmy* w nową *rewolucyą*, w tym właśnie momencie, w którymbyśmy *wolność* z *rządem* wprowadzić usiłowali. *Konwencya* przystąpiła do *dziennego* *porządku*.

Legendre oświadczył, iż niemożna zostawować dłużej lud w niepewności względem tego.

co wczora zaszło na generalney Deputacyi. Do-
 dal, że *Lanjuinais*, *Boissy d'Anglas*, *Lesage*, *Pe-
 let*, *Doulcet*, *Henry*, *Larivière* w oczach Konwen-
 cyi zupełnie się usprawiedliwili. Wszakże *Rouve-
 rowi* zarzucił, że bunt w południowych prowincy-
 ach wzniecał, i że jest jednym z najeżniejszych
 agentów zagranicznych potencji i całej
 rodziny *Bourbonow*.

Louvet wyraził, że spisek przeciwko wszyst-
 kim Republikanom, których Terroristami prze-
 zwano, był uknowany. *Rouvere* dowodzą buntow-
 ników miał bandę młodzieży do wykonania
 swych rozkazów umowioną. Trzymał prócz te-
 go agenta zagranicznych xiążąt pod tytułem se-
 kretarza, który uwiadamił naszych nieprzyja-
 ciół o najtajniejszych deputacyi rządowej u-
 stanowieniach. Okazywał on *Sieyesa* iakoby da-
 żył na wprowadzenie rządu 31. Maia, i chciał
 dowodzić, iż najzagorzalszym był agentem *Ro-
 baspiera* w *Avignonie*, a jednym z owych morder-
 ców, którzy zimną krwią patrzali na okropne o-
 fiar niewinnych wycinania.

Wydano także przeciwko *Saladinowi* dekret
 aresztu, lubo mu nic podobnego niezarzucano, tyl-
 ko że zdanie swoje przeciwko dekretowi o dwóch
 trzecich do Departamentow porozsyłał, i że od
 Elektorow Paryża mianowany został do Rady
 mającey się uformować.

Wniósł *Barras*, a Konwencya dekretowała
 że wszyscy Elektorowie którzy się dnia 5. Pa-
 ździernika na Theatre Francuzkim zgromadzali,
 wszyscy mówcy którzy opinią ludu powszechną,
 zepsuć usiłowali, w areszt wzięci będą.

Mamy tu w *Paryżu* wiadomość, iż do Ge-
 nerała woysk naszych przy brzegach *Brest* przy-
 słane jest od Anglików wezwanie aby się pod-
 dał nowemu Królowi Francyi. Na wstępie ra-
 kowego wezwania były słowa: „Niecnota! zna-
 „na jest nam twoja uporna przychylnosc ku Rze-

„czypltey. Drzył i czytał słowa twego Krola. Na takową odezwę General obojętnie odpowiedział. Obok tego postrachu można tu przytoczyć słowa Officera Angielskiego, który przystany był aby się wyspa *Noirmoutier* poddała. Rzekł on własnie te między innymi wyrazy do Republikanów naszych. Zapewne przykrzyło się już wam koło brzegów *Bretanii* krążących nas widzieć, ale i nam nie mniej do żywego już do ięto takowe z wami siedziwo. Wiedziecie że iako wam cięży zbliżenie się Emigrantów, tak nam ich przytomność jest nieznośna..

W *Lugdunie* przytrzymano kuryera sekcyi *Lepelletier* tam wysłanego. Papiery w kamizelce zaszyte były.

Na Sessyi d. 17. Projekt Reprezentanta *Genistieux* przez dekret Konwencyi w prawo zamieniony, że towary wszystkich bawiejących się handlem bez patentów na to wydanych, zkonfiskowane będą.

Letourneur donosił, że woyska *Rapltey* uczynioną wycieczkę od garnizonu *Moguncyi*, szczęśliwie odparły poraziwszy moeno nieprzyjaciela.

Woyska także *Alpeyskie* w różnych miejscach znaczne otrzymały zwycięstwa nad nieprzyjacielem, który się nigdzie Republikanom nie oparł. Wszędy porażony wielkie nam zostawił w amunicyi i broni korzyści.

Na sessyi d. 18. Zabrał *Glos Loucher* i miał go przez trzy kwadranse. Po skończeniu projektu następujące podał:

1mo. Aby wywieść za morze wszystkich Lichwiarzy. 2do. Aby zamknąć *Palais Royal*, gdyż nieczysty jest i royalizmem zarażony, albo raczej aby jego budowy obrócone były na kołczary dla obrońców Ojczyzny. 3tio. Wyznaczyć sztrof 6000. liwriów na wszystkich poselsorów zboża, którzyby sprzedawać niechcieli za

asignaty; a w przypadku powtórzenia operu aby deportacya na rakowych samoistców ustanowić. 4to. Aby dwuletnie wygnanie wyznaczone było dla fałszywych patriotów, a dla żurnalistów, którzy pismami swemi zmiierzali do przywrócenia królewskiej władzy, aby bannicya postanowiona była. 5to. Aby wyłączone od publicznych urzędów tych co są zpokrewnionemi z emigrantami i deportowanemi więź. 6to. Aby Emigranci którzy powrócili, we 24. godzinach w areszt pobrani i za granicę wywiezieni byli, 7mo. Aby zakończyć wojnę w *Vendée*, 8vo. Aby zamiana kary śmierci na deportacya nastąpiła, wyjąwszy oycoboystwo i naruszenie publiczney spokojności. Te wszystkie projekta zostały odesłane do Deputacyi Rządowej.

Względem odkrytych spisków ieszcze dotąd żadnego Deputacya generalna Konwencyi rezultatu niewydala. Cała bojaźń zdaiesię ztąd pochodzić, że zgromadzenie Elekeyne Paryzkie *Talliena* nie obrato zswymi przyjaciół, i *Ferrona* i *Legendre* doputowanemi. Dla tego zaczytaią się Thermidoryanie obawiać, aby w następic mającym prawodawstwie barzo mało nie znaczyli. Dla uniknienia więg tego, przyłączyli się do przeszłej góry, liczne zanosząc skargi przeciwko deputowanym, którzy od Elektorów są w *Paryżu* obrani. Postępowanie Rządu przed piątym dniem Pazdziernika dało im do tego powód. Jest to prawda że wiedział Rząd o planach, które w tym dniu wykonane być miały (znaydują w Deputacyi *Ocalenia* od dwóch miesięcy listy z jedney stolicy zagranicznej pisane, które ten plan wyswiecają co do najmniejszych jego punktów) i że nie on nieczynił dla zapobieżenia. I to jest prawda także, iż przez cały czas Paryzkich rozruchów-ustawnie rogatki otwarte były. A rak zostawiono spiskowym czas potrzebny do uciecz-

ki. Jakożkolwiek bądź, ani jeden prawdziwy dowódca buntu nie jest stawiony przed wojskowym sądem, gdy tym czasem wielu, iako to: *Menou*, *Danican* i *Raffet* zostają w areszcie. Równie mało jest autentycznych dowodów, aby winę takowego postępowania złożyć na szczególne tylko członki. Słowem czyniono bardzo wiele oskarżeń w generalney Deputacyi, ale mało, albo żadnych nieprzytaczano dowodów; a tak łatwo było obwinionym usprawiedliwić się.

Rovere i *Saladin* mają wprawdzie przeciwko sobie dekret, aby aresztowani byli, nie są aroli dotąd w areszcie, iako *Richer Serisy*, *Laharpe* i *Lacretelle*.

Dommerge prezydent zgromadzenia pierwiastkowego, Sekcyi *Fraternité* od Rady wojskowej na śmierć skazany. Wiele osób zostało uwolnionych, inni na karę pieniężną, a niektórzy na więzienie są skazani. Prezydent *Lebois*, który został na śmierć dekretowany, i o którym głoszono, że sam siebie miał zabić, znalezione jeszcze żyjący, i w piątek jest egzekwowany. Kapitan *Lecourcelle* skazany na 24. letnie więzienie.

Listy znalezione przy *Lemaitre*, są pieczętowane stęplem pocztowym z *Huningen*, a z *Bazylei*, są przesyłane. Niektóre z tych od *Hrabiego Prowancyi*, czarnym atramentem są pisane, i zawierają w otwartym charakterze, częstokroć Republikańskie wyrazy, lecz w ukrytym czyli w cyfrach, które pomiędzy wierszami zapisane są w innym znaczeniu, tym są tylko wiadome, którzy wiedzieli o tajemnicy umowionej cyfer wzajemnych.

Xże *Condé* oznaczony jest liczbą 77. *Hrabia d'Artois* 29. *Hrabia Prowancyi* 44. *Vendée* 39.

Oto są wyciątki tych listów, które w generalney Deputacyi Konwencyi czytane były. Od

Lipca do Września 1795. St Mauris krewny Pana Callonne intendentem armii Katolickiej mianowany. Wylechał on z Londynu z 8. milionami w asygnatach. Trzeba nam postarać się o papiery stosujące się do uroczystości koronacyi. Pan Galois, który przedtym był przy Poczcie, może one wynaleść. Przynajmniej trzeba nam księgi mieć zawierające opisy koronacyi Ludwika XIV. XV. i XVI. Opat Mamy sądzi, iż wkrótce trzeba ukończyć interesy. Nie zadługo Condé przebierze się przez Ren i uda się do Franche Comté. Otrzymałiśmy plan kampanii, który Konwencya ułożyła. Do okolic Lugdunu, naybarzniej zmierzać musimy. — Poyfave jest intrygantem. Monsieur 163. krzyżów S. Ludwika przesłał do Nru 39. Zandarmowie w Paryżu byłiby właśnie do naszych projektów, gdyby ich można było użyć. W Paryżu trzeba nam lepszą mieć jeszcze korespondencyą, a w Bazylei pozyskać sobie trzeba 3 osoby. Nmer 77. okazuje się teraz barzo nie czynnym &c.

Ta korespondencya znaleziona przy Lemaitre ma być wydrukowana.

Procefs Caumartina w tych czasach ukończony będzie.

Konwencya dekretowała, że ci nawet officialiści w dykasteryach, którzy przed tym okłobra czynili spiski na poniżenie Konwencyi, jako niedbali są w czynnościach, i niezdatni do urzędów, złożeni z nich być mają.

Oprócz tego: dekretowała ieszcze Konwencya, że wszyscy facyendarze, którzy się przyłożyli do ostatnich zaburzeń, aresztowani będą.

Taż Konwencya wyznaczyła sumę 110. tysięcy Liwrow, aby podzielona była między 84. żołnierzy, rannych dnia 5. Października.